

14.12.2011

B7-0702/2011 }
B7-0704/2011 }
B7-0707/2011 }
B7-0708/2011 }
B7-0711/2011 }
B7-0713/2011 } RC1

RESOLUTSIOONI ÜHISETTEPANEK

vastavalt kodukorra artikli 122 lõikele 5,

asendades järgmiste fraktsioonide esitatud resolutsiooni ettepanekuid:

EFD (B7-0702/2011)

ECR (B7-0704/2011)

S&D (B7-0707/2011)

Verts/ALE (B7-0708/2011)

PPE (B7-0711/2011)

ALDE (B7-0713/2011)

Naiste olukord Afganistanis ja Pakistanis

Elmar Brok, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Mario Mauro, Cristian Dan Preda, Roberta Angelilli, Bernd Posselt, Tunne Kelam, Monica Luisa Macovei, Elena Băsescu, Sari Essayah, Eija-Riitta Korhola, Zuzana Roithová, Róza Gräfin von Thun und Hohenstein, Sergio Paolo Francesco Silvestris, Eduard Kukan, Giovanni La Via, Laima Liucija Andrikienė, Lena Kolarska-Bobińska, Filip Kaczmarek

fraktsiooni PPE nimel

Véronique De Keyser, Thijs Berman, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Rovana Plumb, Antigoni Papadopoulou, Silvia Costa

RC\887179ET.doc

PE479.401v01-00 }
PE479.403v01-00 }
PE479.406v01-00 }
PE479.407v01-00 }
PE479.410v01-00 }
PE479.412v01-00 } RC1

fraktsiooni S&D nimel

Norica Nicolai, Niccolò Rinaldi, Marietje Schaake, Elizabeth Lynne, Alexandra Thein, Robert Rochefort, Kristiina Ojuland, Marielle De Sarnez, Louis Michel, Annemie Neyts-Uyttebroeck, Edward McMillan-Scott, Ramon Tremosa i Balcells, Sonia Alfano, Frédérique Ries, Izaskun Bilbao Barandica, Johannes Cornelis van Baalen, Anneli Jäätteenmäki, Graham Watson

fraktsiooni ALDE nimel

Nicole Kiil-Nielsen, Raül Romeva i Rueda, Jean Lambert, Franziska Katharina Brantner, Keith Taylor, Rui Tavares, Marije Cornelissen, Ulrike Lunacek, Jill Evans, Barbara Lochbihler

fraktsiooni Verts/ALE nimel

Charles Tannock, Geoffrey Van Orden, Marina Yannakoudakis, Ryszard Antoni Legutko, Julie Girling, Tadeusz Cymański, Andrea Češková

fraktsiooni ECR nimel

Fiorello Provera, Jaroslav Paška

fraktsiooni EFD nimel

RC\887179ET.doc

PE479.401v01-00 }
PE479.403v01-00 }
PE479.406v01-00 }
PE479.407v01-00 }
PE479.410v01-00 }
PE479.412v01-00 } RC1

ET

Euroopa Parlamendi resolutsioon naiste olukorra kohta Afganistanis ja Pakistanis

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone inimõiguste ja demokraatia kohta Pakistanis, eelkõige 20. jaanuari 2011. aasta resolutsiooni ning 20. mai 2010. aasta, 12. juuli 2007. aasta, 5. oktoobri 2007. aasta ja 15. novembri 2007. aasta resolutsiooni,
- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Afganistani kohta, eelkõige 24. aprilli 2009. aasta resolutsiooni naiste õiguste kohta Afganistanis ja 16. detsembri 2010. aasta resolutsiooni uue Afganistani-strateegia kohta,
- võttes arvesse oma 16. detsembri 2010. aasta resolutsiooni aastaaruande kohta, mis käsitleb inimõigusi maailmas 2009. aastal ja Euroopa Liidu poliitikat selles valdkonnas (2010/2202(INI)),
- võttes arvesse oma 26. novembri 2009. aasta resolutsiooni naistevastase vägivalla kaotamise kohta,
- võttes arvesse nõukogu 16. novembril 2009 vastu võetud järeldusi usu- ja veendumusvabaduse kohta, milles rõhutatakse usulise sallimatuse vastu võitlemise ning kõnealuse vabaduse strateegilist tähtsust;
- võttes arvesse 21. veebruaril 2011. aastal vastu võetud nõukogu järeldusi usust või veendumustest tingitud sallimatuse, diskrimineerimise ja vägivalla kohta,
- võttes arvesse ELi ja Pakistani 4. juuni 2010. aasta ühisavaldust, milles mõlemad pooled kinnitasid taas, et soovivad üheskoos tegeleda piirkondliku ja globaalse julgeoleku küsimustega, edendada inimõiguste austamist ning teha koostööd Pakistani demokraatliku valitsuse ja muude demokraatlike institutsioonide jätkuvaks tugevdamiseks,
- võttes arvesse nõukogu 18. juuli 2011. aasta ja 14. novembri 2011. aasta järeldusi Pakistani ja Afganistani kohta,
- võttes arvesse ELi kõrge esindaja 5. detsembri 2011. aasta, 20. veebruari 2011. aasta ja 15. detsembri 2010. aasta avaldusi kavandatavate õigusaktide kohta, mis käsitlevad naiste varjupaiku Afganistanis,
- võttes arvesse rahvusvahelise Bonni konverentsi 5. detsembri 2011. aasta järeldusi,
- võttes arvesse 1948. aasta inimõiguste ülddeklaratsiooni artiklit 18,
- võttes arvesse 18. detsembri 1979. aasta ÜRO konventsiooni naiste diskrimineerimise kõigi vormide likvideerimise kohta ja 20. detsembri 1993. aasta ÜRO deklaratsiooni naistevastase vägivalla kaotamise kohta,

- võttes arvesse ÜRO kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelist pakti,
  - võttes arvesse 1981. aasta ÜRO deklaratsiooni igasuguse usul ja veendumustel põhineva sallimatuse ja diskrimineerimise kaotamise kohta,
  - võttes arvesse ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioone 1325 (2000) ja 1820 (2008) naiste, rahu ja julgeoleku kohta ning ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 1888 (2009) naiste- ja lastevastase seksuaalse vägivalla kohta relvakonfliktides, milles rõhutatakse kõigi riikide vastutust selle eest, et tehtaks lõpp karistamatusele ja võetaks vastutusele inimsusevastaste kuritegude ja sõjakuritegude, sealhulgas naiste ja tütarlaste vastu suunatud seksuaalse ja muu vägivalla toimepanijad,
  - võttes arvesse Afganistani naiste võrgustiku 6. oktoobri 2011. aasta seisukohta Bonni konverentsiks valmistudes,
  - võttes arvesse kodukorra artikli 122 lõiget 5,
- A. arvestades, et kuigi olukord Afganistanis ja Pakistanis on erinev ja mõlemas eraldi võetuna oluline, on naistevastane füüsiline ja moraalne vägivald Afganistanis ja Pakistanis ning eriti nende teatavates piirkondades endiselt üks olulisemaid inimõiguste rikkumisi;
- B. arvestades, et naised ja tütarlapsed tabavad endiselt tihtipeale happerünnakud ja perevägivald, inimkaubandus, sundabielud (ka lastel) ning kaubaartikliks muutmine lahkkelide lahendamisel; arvestades, et politsei-, kohtu- ja muude õigussektori asutuste ametnikud tegelevad harva naiste kaebustega väärkohtlemise üle, mis hõlmab peksu, vägistamist ja muud seksuaalset vägivalda, ning et selliste hädade eest põgenejad võivad koguni vanglasse sattuda;
- C. arvestades, et naistevastaste vägivallaaktide toimepanijad jäävad enamasti karistamata;
- D. arvestades, et mõningate seaduste, eriti perekonnaseaduste kohaldamine viib naiste inimõiguste rikkumisele;
- E. arvestades, et Afganistani valitsus kehtestas 2009. aasta augustis naistevastase vägivalla kaotamise seaduse ning Afganistani Ministrite Nõukogu võttis 5. septembril 2011 vastu määruse naistekaitse keskuste kohta;
- F. arvestades, et pärast 2001. aastat on Afganistani naiste olukord paranenud mitmes valdkonnas, näiteks tervishoius, hariduses ning seoses naiste rolliga riigi ja piirkonna tasandi poliitikas ja kodanikuühiskonnas;
- G. arvestades, et Afganistan on ühinenud mitmete rahvusvaheliste konventsioonidega, eelkõige konventsiooniga naiste diskrimineerimise kõigi vormide likvideerimise kohta, ning arvestades, et Afganistani põhiseaduse artikli 22 kohaselt on meestel ja naistel seaduse ees võrdsed õigused ja kohustused;

- H. arvestades, et Afganistani naiste olukord on siiski endiselt murettekitav ning et naiste suremus raseduse ja sünnituse ajal ja väikelaste suremus on Afganistanis üks kõrgemaid maailmas;
- I. arvestades, et mõnedes mässuliste rühmituste kontrolli all olevates Afganistani piirkondades toimuvad šariaadiseaduse põhjendusel isegi hukkamised kividega surnuksloopimise teel, nagu seda tehti ühe naise ja tema tütrega 12. novembril 2011 Ghaznis;
- J. arvestades, et nn *baadi* tava – naise või tütarlapse müümine kohaliku vanematekogu (Jirga) otsusel kas karistusena või kuriteo lunastamiseks – on endiselt elujõus, ehkki Afganistani karistusseadustiku artiklis 517 loetakse see kriminaalkuriteoks;
- K. arvestades, et ees ootav lääneriikide sõjajõudude Afganistanist väljaviimine võib seada ohtu naiste emantsipatsiooni saavutused, sest Taliban võib võtta jälle oma võimu alla piirkonnad, kus naised vabalt oma uusi õigusi kasutavad;
- L. arvestades, et valitsuse kontrolli all olevates piirkondades on haridus, tervishoid ja töövõimalused naistele kättesaadavamad, kuid mässuliste rühmituste tugeva mõju all olevatel aladel toimub märkimisväärne naiste diskrimineerimine hariduse, tervishoiu ning majanduslike ja kultuuriliste võimaluste kättesaadavuse osas;
- M. arvestades, et eriti mõnes piirkonnas näitavad ka Pakistani ametivõimud murettekitavat suutmatust kaitsta naisi ja vähemusi sotsiaalse ebaõigluse eest, mida näitavad sellised kohtuotsused nagu Pakistani ülemkohtu 21. aprilli 2011. aasta otsus, millega mõisteti õigeks viis meest kuuest, keda süüdistati Mukhtar Mai grupiviisilises vägistamises;
- N. arvestades, et 2002. aastal šokeeris Pakistani ja välisriikide üldsust Mukhtar Mai kohtuasi – küla vanematekogu otsusega mõisteti ta grupiviisilisele vägistamisele kättemaksuks ta venna väidetava väärkäitumise pärast, ning madalamates kohtuastmetes oli ta oma vägistajate vastu kohtus edukas;
- O. arvestades, et valitsusväline organisatsioon Aasia Inimõiguste Komisjon juhib tähelepanu sellele, et Pakistanis, eriti Punjabi provintsis kasvab murettekitavalt kristlastest naiste arv, keda vägistatakse, et sundida neid pöörduma islami usku, ning paljudel juhtudel on kristlastest tütarlapsi röövitud, vägistatud ja mõrvatud;
- P. arvestades, et traagiline juhtum Uzma Ayubiga, kes aasta eest rööviti, keda hoiti vangis ja keda korduvalt vägistasid mitmed politseinikud, näitab rahutustegevalt õigusriigi põhimõtete eiramist, kuna vahistatud politseinike perekonnaliikmed tapsid ohvri venna, kui Ayub keeldus kokkuleppemenetlusest;
- Q. arvestades, et pärast Pakistani 1977. aasta sõjaväelist riigipööret tühistati 1973. aasta põhiseadusega tagatud õigus olla vaba diskrimineerimisest soo põhjal;
- R. arvestades, et Pakistanis on vastu võetud rida seadusi, millega kehtestatakse naiste alam seisund seaduse ees ning mõnel juhul loetakse naise antud tunnistus mehe omast kaks korda vähem kaalukaks – sellised seadused on näiteks Hudoodi määrused ja tõendite seadus, mis

alandavad naiste seisundit ja rikuvad nende õigusi;

- S. arvestades, et Pakistanis on ka mitmeid teisi naisi diskrimineerivaid seadusi, nagu näiteks moslemi perekonnaõiguse määrus, Lääne-Pakistanis perekohtu seadus, laste abiellumist piirav seadus, Lääne-Pakistanis kaasavara (väljapanemise keelustamise) seadus ning kaasavara ja pruudi kingituste (piirangute) seadus;
  - T. arvestades, et EL on kinnitanud oma kindlat tahet rajada Pakistaniga vastastikusel huvil ja ühistel väärtustel rajanev tugev pikaajaline partnerlus ning toetada Pakistani demokraatlikke institutsioone, tsiviilvalitsust ja kodanikuühiskonda;
  - U. arvestades, et EL on valmis koostööks, kuid eeldab, et Pakistan täidab oma rahvusvahelisi kohustusi, eriti julgeoleku ja inimõiguste, sealhulgas naiste õiguste valdkonnas;
  - V. arvestades, et Euroopa Liidu lepingu artikli 3 lõikes 5 on sätestatud, et demokraatia edendamine ning inimõiguste ja kodanikuvabaduste austamine on Euroopa Liidu aluspõhimõtted ja eesmärgid, millele tuginetakse ühiselt kolmandate riikidega suhtlemisel; arvestades, et ELi kaubandus- ja arenguabi tingimuseks on inimõiguste ja vähemuste õiguste järgimine;
1. tunneb tõsist muret naiste ja tütarlaste olukorra pärast ning korduvate teadete pärast naiste õiguste jõhkratest rikkumistest Afganistanis ja Pakistanis; rõhutab, et naiste ja tütarlaste olukord neis riikides nõuab kiires korras teravamalt rahvusvahelist tähelepanu;
  2. nõuab komisjonilt, nõukogult ja rahvusvaheliselt üldsuselt tungivalt oluliselt rohkem rahalisi vahendeid tegevuse jaoks, mille eesmärk on kaitsta naisi vägistamise, väärkohtlemise ja perevägivalla eest, ning praktiliste meetmete kavandamist, et toetada diskrimineerivate seaduste vastaseid kodanikuühiskonna liikumisi;
  3. nõuab naiste õiguste selgesõnalist käsitlemist kõigis inimõigustealastes dialoogides, kusjuures erilist tähelepanu nõuab võitlus igasuguse naiste ja tütarlaste vastase diskrimineerimise ja vägivalla vastu ning nende likvideerimise nimel, mille alla tuleb lugeda kõik kahjulikud traditsioonilised või käibetatavad, varased või sundabielud, perevägivald ja naiste tapmine, ning nõuab, et sellise julmuse kaotamise kohustusest kõrvalehoidmist ei tohi lasta õigustada mitte mingisuguste kommete, traditsioonide või usuliste tavadega;

Afganistan

4. avaldab tunnustust Afganistani naistele, kellel on oluline osa riigi arengus ja majanduskasvus; on seisukohal, et viimastel aastatel tehtud edusammud meeste ja naiste võrdõiguslikkuse tagamisel on olulised riigi tuleviku kujundamise seisukohast;
5. väljendab heameelt selliste positiivsete nihete üle nagu naiste nimetamine kõrgetele poliitilistele ja juhtivatele ametikohtadele Afganistanis, näiteks pr Sarabi nimetamine Bāmīāni provintsi kuberneriks; ergutab Afganistani valitsust jätkama jõupingutusi naiste arvu suurendamiseks avaliku sektori ja juhtivatel ametikohtadel, eeskätt provintsiavalitsustes;

RC\887179ET.doc

PE479.401v01-00 }
PE479.403v01-00 }
PE479.406v01-00 }
PE479.407v01-00 }
PE479.410v01-00 }
PE479.412v01-00 } RC1

6. peab tervitavaks president Karzai hiljutist otsust anda armu Gulnazile, kes langes vägistamise ohvriks ja pandi vangi abielurikkumise eest; kutsub valitsust tegema lõpu tavale, mille kohaselt pannakse naine vangi, kui ta soovib vältida kuritarvitamist, ja suurendama selle asemel naiste ja laste varjupaikade arvu riigis ning nõuab tungivalt, et EL tagaks sellistele keskustele pideva toetuse;
7. tõdeb, et pärast Talibani režiimi langemist on saavutatud märgatavat edu naiste olukorra parandamisel Afganistanis; märgib siiski, et taas on tekkinud hirm naiste olukorra ja õiguste võimaliku halvenemise pärast Afganistanis liitlasvägede väljakuulutatud lahkumise järel 2014. aastal;
8. rõhutab asjaolu, et emade suremus Afganistanis on endiselt üks kõrgemaid maailmas, kuid märgib rahuloluga, et Afganistani Tervishoiuministeeriumi hiljuti läbiviidud suremust käsitleva uuringu (2010) kohaselt on emade suremus Afganistanis langenud vähem kui 500 surmajuhumile 100 000 elussünni kohta; kutsub komisjoni, liikmesriike, rahvusvahelisi partnereid ja VVOsid jätkama Afganistanis projektide elluviimisel erilise tähelepanu pööramist emade ja laste tervisele;
9. avaldab poolehoidu Afganistani kinnitustele Bonni II konverentsi lõppedes „jätkata stabiilse ja demokraatliku ühiskonna loomist, mis põhineb õigusriigi põhimõtetel ja kus kodanikele on põhiseadusega tagatud inimõigused ja põhivabadused, sealhulgas meeste ja naiste võrdõiguslikkus” ning „pidada kinni inimõiguste valdkonnas võetud kohustustest”; peab samuti kiiduväärseks rahvusvahelise üldsuse lubadust jätkata Afganistani sellesuunaliste edusammude toetamist;
10. kutsub Afganistani parlamenti ja justiitsministeeriumit tunnistama kehtetuks kõik seadused, mis põhjustavad naiste diskrimineerimist või sisaldavad selle elemente, sest see on vastuolus Afganistani allakirjutatud rahvusvaheliste kokkulepetega;
11. usub, et inimõiguste ja eelkõige naiste õiguste austamine on otsustava tähtsusega Afganistani demokraatliku arengu seisukohast;
12. väljendab sügavat muret asjaolu pärast, et kõigile edusammudele vaatamata on Afganistani naised ja tütarlapsed endiselt perevägivalla, kaubitsemise, sundabielude, sealhulgas lapseas abiellumise ohvrid ning neid kasutatakse kaubana vaidluste lahendamisel; nõuab tungivalt, et Afganistani ametivõimud tagaksid, et politsei, kohtute ja muude õigussektori asutuste ametnikud tegeleksid naiste kaebustega kuritarvituste, sealhulgas peksmise, vägistamise ja muu seksuaalvägivalla kohta;
13. on eriti mures asjaolu pärast, et Talibani või muude mässuliste rühmituste kontrollitavatel aladel kohaldatakse naiste suhtes endiselt kividega surnuksloopimist või füüsilist moonutamist juhtudel, kui neid süüdistatakse Talibani repressiivsete sotsiaalsete normide rikkumises;
14. tõdeb, et naiste võrdõiguslikkus on põhimõte, mis on sätestatud Afganistani uues põhiseaduses; nõuab, et vaadataks läbi seadus, mis käsitleb šiiidi naiste seisundit Afganistanis, sest see on mõnele parandustele vaatamata vastuolus kodaniku- ja poliitiliste

õiguste rahvusvahelise pakti, diskrimineerimise kõigi vormide kaotamise konventsiooni ja lapse õiguste konventsiooniga;

15. kordab, et Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide toetus Afganistani ülesehitustööle peab sisaldama konkreetseid meetmeid naiste diskrimineerimise kaotamiseks, et süvendada austust inimõiguste ja õigusriigi põhimõtete vastu;
16. kutsub Afganistani ametivõime kaotama lõplikult ebainimliku baadi tava ning võtma kiiresti meetmeid selleks, et rakendada täies ulatuses 2009. aasta seadus, millega nähakse kurjategijatele kriminaalkaristusena ette vangistus kuni kümneks aastaks;
17. kutsub Afganistani valitsust naiste õiguste paremaks kaitsmiseks ja diskrimineerivatest tingimusest hoidumiseks muutma kehtivaid õigusakte ja karistusseadustikku; rõhutab, et rahukõnelused ei tohi mingil juhul tuua kaasa seda, et naised kaotavad viimastel aastatel saadud õigused;
18. nõuab, et naiste olulist osa konfliktide lahendamisel kodus ja kogukonnas tuleks ära kasutada ning naiste arvu kõrgemas rahunõukogus ja provintsi rahunõukogudes tuleks oluliselt suurendada;

Pakistan

19. väljendab sügavat muret Asia Bibi, Mukhtar Mai ja Uzma Ayubi kohtuasjade käsitlemise pärast, sest see võib veelgi vähendada usaldust Pakistani kohtusüsteemi vastu ning julgustada isikuid, kes püüavad rikkuda naiste ja muude riskirühmade õigusi;
20. nõuab tungivald, et Pakistani valitsus kehtestaks mehhanismid, mille abil oleks võimalik kohalikel ja piirkondlikel ametiasutustel jälgida mitteametlike küla- ja kogukonnanõukogude tegevust ning sekkuda juhul, kui need ületavad oma volituste piirid;
21. kutsub Pakistani valitsust taaskehtestama 1973. aasta põhiseadusega ettenähtud põhiõigused, sealhulgas õiguse olla vaba soolisest diskrimineerimisest;
22. nõuab tungivald, et valitsus vaataks läbi pärast sõjalist riigipööret kehtestatud naiste õigusi käsitlevad õigusaktid, eeskätt Hudoodi määrused ja tõendamise seaduse, mis on vastuolus naiste seisundi ja õigustega, muutes nad seadusega alama seisundiga isikuteks;
23. peab tervitatavaks Rahvuskogule hiljuti esitatud seaduseelnõu, mille kohaselt naiste seisundi riiklik komisjon muudetakse sõltumatuks asutuseks, mis tegeleb naiste rolli suurendamise ja nende diskrimineerimise kõigi vormide kaotamisega, ning toetab jõupingutusi, et tagada inimõiguste riikliku komisjoni loomise eelnõu vastuvõtmine;
24. väljendab sügavat rahulolu, et hiljuti kiitsid nii Senat kui ka Rahvuskogu heaks kaks olulist naiste kaitset käsitlevat eelnõu, nimelt 2010. aasta eelnõu hapete kasutamise kontrolli ja happierunnaku kuritegude tõkestamise kohta ning 2008. aasta naistevaenulike tavade kasutamise tõkestamise (kriminaalõiguse muutmise) eelnõu, ning toetab rakenduskomisjoni

moodustamist, et kontrollida nende seaduste kiiret kohaldamist;

25. peab kahetsusväärseks, et Senat jättis ikkagi menetlemata perevägivalda käsitleva eelnõu, kuigi Rahvuskogu võttis selle 2009. aastal vastu; usub, et on vajalik ja naisi toetavate seaduste hiljutise vastuvõtmisega kooskõlas võtta nimetatud eelnõu koduvägivalla vastu võitlemise eesmärgil uuesti menetlusse ja see kiiresti heaks kiita;
26. kutsub valitsust vaatama läbi mitmeid teisigi naisi diskrimineerivaid seadusi, nagu moslemi perekonnaõiguse määrus, Lääne-Pakistani perekonnaasju lahendava kohtu seadus, laste abiellumist piirav seadus, Lääne-Pakistani kaasavara (väljapanemise keelustamise) seadus, kaasavara ja pruudi kingituste (piirangute) seadus, Hudoodi määrused, 1951. aasta kodakondsuse seadus ja 1984. aasta tõendamise seadus;
27. kordab Pakistani valitsusele tehtud üleskutset põhjalikult läbi vaadata jumalateotuse seadused ja muu hulgas ka karistusseadustiku paragrahvi 295 C praegune kohaldamine, sest selle paragrahvi kohaselt tuleb surmanuhtlus määrata kõikidele jumala teotamises süüdi mõistetud isikutele, ja palub seni kohaldada juba tehtud muudatusi;
28. nõuab tungivalt, et valitsus mõistaks kohut kõigi vägivalla õhutajate, eeskätt nende üle, kes mõnedel juhtudel pakuvad tasu nendega eriarvamusel oleva üksikisiku või inimrühma tapmise eest, ning nõuab ka meetmete võtmist küsimuse arutamise hõlbustamiseks;
29. nõuab tungivalt, et Pakistani ametivõimud võtaksid otsustavaid meetmeid nn aumõrvade lõpetamiseks; märgib, et Pakistani kohtusüsteem peab karistama sellistes tegudes süüdi olevaid isikuid;
30. palub komisjonil ja nõukogul välja töötada ja rakendada haridusprogramme, mille eesmärk on parandada naiste kirjaoskust ja haridustaset Pakistanis;
31. palub asjaomastel ELi institutsioonidel lisada ühiskonna ususallivuse küsimus Pakistaniga peetavasse poliitilisse dialoogi, sest sellel küsimusel on erakordne tähtsus pikaajalises võitluses usulise ekstremismi vastu;
32. palub asjaomastel ELi institutsioonidel nõuda Pakistani valitsuselt demokraatia ja inimõiguste klausli järgimist, mis on sätestatud Euroopa Liidu ja Pakistani Islamivabariigi vahelises koostöölepingus; palub veel kord Euroopa välisteenistusel esitada aruanne koostöölepingu täitmise ning demokraatia ja inimõiguste klausli järgimise kohta;
33. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, Euroopa välisteenistusele, komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning Afganistani ja Pakistani valitsustele ja parlamentidele.